

положение и т.п.) при избрании данной меры пресечения.

Ключевые слова: *домашний арест, предварительное расследование, мера пресечения.*

Drozd V. G. Problem issues of use of home arrest as a kind of restriction measure.

There is the analysis of the current criminal procedural law in the context of the application form of house arrest as a preventive measure during the preliminary investigation. Positive and negative aspects on the use of house arrest as a form of preventive measures, and provided suggestions for improvement of the current criminal procedural law to account for the characteristics of certain categories of persons (age, medical condition, marital status etc.) at the selection of the restriction measure.

The author has shown the positive experience of the use of home arrest: 1) the use of home arrest is effective, humane alternative to custody. Its implementation is progressive for Ukraine, given the increased attention of the European community on this issue; 2) reduce the number of arrested and sent to jail people who will help the state save on hold prisoners, bringing them to court, and further, if controls are used in Ukraine and prisoners significantly reduce filling prisons and the cost of their maintenance; 3) home arrest will help individuals who have committed a crime in their lives, have a chance to correct without experiencing harmful effects of the criminal environment in penitentiary; 4) the rights and freedoms of persons with disabilities (the mentally ill, minors, the elderly, pregnant women, and so on).

The author has also analyzed the positive experience of the Russian Federation use home arrest as a preventive measure, which is used for judgment on the suspect or the accused, if it is not possible to apply other less restrictive measure, and provides temporary residence in partial or full isolation from society in the living room where she lives as owner, tenant or other legal grounds, with the laying on her limitations and restrictions and oversee it. It has been determined that the Criminal Procedural Code provides the opportunity to serve house arrest in the relevant medical facility.

Keywords: *home arrest, pre-trial investigation, restriction measure.*

Надійшла до редакції 20.06.2014

Кириченко О. В.

кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.985 : 343.34

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ
ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
(за результатами соціологічного опитування працівників
органів внутрішніх справ)**

Охарактеризовано результати анкетування працівників карного розшуку та спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю органів внутрішніх справ з актуальних проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки.

Ключові слова: *злочини проти громадської безпеки, оперативно-розшукова протидія, метод, соціологічне опитування, анкетування, органи внутрішніх справ.*

Постановка проблеми. Відповідно до ст. 1 Кримінального кодексу України [1] одним із його завдань є правове забезпечення охорони громадської безпеки від злочинних посягань та запобігання їм. Злочини проти громадської безпеки належать до числа найбільш небезпечних та розповсюджених в Україні. Вони створюють загрозу життю і здоров'ю людей, власності, довкіллю, нормальній діяльності підприємств, установ та організацій.

Дослідження проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки є однією з умов напрацювання ефективних форм та методів протидії цим злочинам. Для досягнення об'єктивності результатів дослідження проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки необхідним є використання соціологічного методу. Соціологічні методи (опитування, вивчення документів) застосовуються під час збору емпіричних даних із зазначеної проблематики.

Найбільш доцільною формою опитування є анкетування працівників оперативних підрозділів правоохоронних органів, і це насамперед стосується думки працівників органів внутрішніх справ (далі – ОВС) щодо оцінки діяльності роботи підрозділів карного розшуку та спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю (далі – спецпідрозділи БОЗ) як основних суб'єктів оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки.

Мета цієї статті – визначити сучасні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки за результатами соціологічного опитування працівників карного розшуку та спецпідрозділів БОЗ ОВС.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Окремим аспектам протидії злочинам проти громадської безпеки приділяли увагу Г.А. Аванесов, А.І. Алексєєв, Ю.М. Антонян, О.М. Бандурка, В.О. Глушков, В.В. Голіна, Л.М. Давиденко, І.М. Даньшин, О.М. Джужа, Е.А. Дидоренко, А.І. Долгова, В.П. Ємельянов, А.Е. Жалінський, А.П. Закалюк, О.Г. Кальман, І.І. Карпець, І.П. Козаченко, В.С. Комісаров, Н.Ф. Кузнєцова, В.М. Куц, В.А. Ліпкан, А.Г. Лекарь, О.М. Литвак, П.С. Матишевський, П.П. Михайленко, Є.Д. Скулиш, В.П. Тихий, В.С. Овчинський, С.С. Овчинський та інші криміналісти.

Разом з тим на сьогодні відсутні дослідження щодо думки практичних працівників ОВС з актуальних проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки.

Виклад основного матеріалу. У дослідженні брали участь 349 працівників підрозділів карного розшуку та спецпідрозділів БОЗ органів внутрішніх справ, зокрема, 64 працівника ГУМВС України в Дніпропетровській області, 30 працівників ГУМВС України в Донецькій області, 19 працівників УМВС України в Житомирській області, 47 працівників ГУМВС України в Запорізькій області, 40 працівників УМВС України в Івано-Франківській області, 30 працівників ГУМВС України в Київській області, 14 працівників УМВС України в Кіровоградській області, 23 працівника ГУМВС України в Луганській області, 39 працівників УМВС України в Рів-

ненській області, 29 працівників ГУМВС України в Харківській області, 14 працівників УМВС України в Херсонській області. З них 44 працівника (13 %) мають стаж роботи в ОВС до 3 років, до 5 років – 53 (15 %), до 10 років – 84 (24 %), до 15 років – 108 (31 %), до 20 років – 49 (14 %), більше 20 років – 11 (3 %).

У дослідженні взяв участь 211 працівник карного розшуку. З них стаж роботи в ОВС до 3 років мають 33 працівника (16 %), до 5 років – 39 (19 %), до 10 років – 51 (24 %), до 15 років – 59 (28 %), до 20 років – 26 (12 %), більше 20 років – 3 (1 %).

58 працівників карного розшуку (27 %) мають стаж роботи в оперативних підрозділах ОВС до 3 років, до 5 років – 49 (23 %), до 10 років – 60 (28 %), до 15 років – 37 (18 %), до 20 років – 6 (1 %), більше 20 років – 1 (1 %).

Також у дослідженні брали участь 138 працівників спецпідрозділів БОЗ ОВС. З них 11 працівників (8 %) мають стаж роботи в ОВС до 3 років, до 5 років – 14 (10 %), до 10 років – 33 (24 %), до 15 років – 49 (35 %), до 20 років – 23 (17 %), більше 20 років – 8 (6 %).

Стаж роботи в оперативних підрозділах ОВС до 3 років має 21 працівник спецпідрозділів БОЗ ОВС (15 %), до 5 років – 17 (12 %), до 10 років – 58 (42 %), до 15 років – 27 (20 %), до 20 років – 12 (9 %), більше 20 років – 3 (2 %).

Нами було поставлено 16 питань, присвячених аналізу різних аспектів оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки, та запропоновано варіанти відповідей. У деяких питаннях респондентам пропонувалося надати власні варіанти відповідей.

У питаннях №№ 7, 9, 10 було передбачено декілька варіантів відповідей, тому загальна сума відповідей не дорівнює 100 %. Ми намагалися з'ясувати ступінь значимості запропонованої відповіді.

Результати анкетування працівників карного розшуку та спецпідрозділів БОЗ ОВС виявилися такими:

1. Відповідно до чинних нормативно-правових актів України суб'єктами протидії злочинам загальнокримінальної спрямованості, що вчинюються організованими групами та злочинними організаціями, в системі ОВС є спецпідрозділи БОЗ, підрозділи карного розшуку, підрозділи по боротьбі з незаконним обігом наркотиків (далі – БНОН). На запитання: «Як Ви вважаєте, чи потрібно вилучити з функцій підрозділів карного розшуку та БНОН протидію організованій злочинності у зв'язку з дублюванням функцій зазначених підрозділів з функціями спецпідрозділів БОЗ?» – «так» відповіли 40 % працівників карного розшуку та 39 % працівників спецпідрозділів БОЗ, «ні» – 53 % та 60 %, «важко відповісти» – 7 % та 1 %.

2. На запитання: «Як Ви оцінюєте ефективність оперативно-розшукової протидії створенню банд, злочинних організацій та незаконних воєнізованих або збройних формувань?» – 17 % працівників карного розшуку та 25 % працівників спецпідрозділів БОЗ відповіли «достатньо», 83 % та 75 % відповідно

назвали ефективність недостатньою.

3. На прохання оцінити ефективність оперативно-розшукової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин 35 % працівників карного розшуку та 26 % працівників спецпідрозділів БОЗ відповіли «достатньо», «недостатньо» – 65 % та 74 % відповідно.

4. Оцінка роботи позаштатних негласних працівників під час оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки виглядає таким чином: 25 % працівників карного розшуку та 27 % працівників спецпідрозділів БОЗ відповіли «достатньо», «недостатньо» – 74 % та 71 %, власний варіант відповіді обрали 1 % та 2 % відповідно.

Серед власних варіантів відповіді запропоновано такі: робота позаштатних негласних працівників щодо оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки є неефективною; відсутня така робота у зв'язку з нефінансуванням агентурної роботи.

5. Ефективність проведення оперативно-розшукового запобігання злочинам проти громадської безпеки як достатню визначили 30 % працівників карного розшуку та 24 % працівників спецпідрозділів БОЗ, назвали недостатньою 64 % та 70 %, 6 % та 6 % відповідно зазначили, що таке «взагалі не проводиться».

6. Ефективність виявлення латентних злочинів проти громадської безпеки та встановлення осіб, що їх вчинили, назвали достатньою 31 % працівників карного розшуку та 22 % працівників спецпідрозділів БОЗ, недостатньою – 68 % та 78 %.

1 % працівників карного розшуку на зазначене питання відповіли, що латентні злочини проти громадської безпеки взагалі не виявляються.

7. На прохання назвати основні джерела отримання оперативної інформації про факти вчинення злочинів проти громадської безпеки (передбачалося декілька варіантів відповідей) працівники карного розшуку відповіли таким чином: від штатних негласних працівників (23 %), від позаштатних негласних працівників (48 %), від громадськості (47 %), моніторингу засобів масової інформації (25 %), шляхом проведення оперативно-розшукових заходів безпосередньо працівниками карного розшуку (68 %), шляхом проведення оперативно-технічних заходів (55 %), проведення оперативно-розшукових заходів підрозділами оперативної служби (21 %), власний варіант відповіді (1 %).

1 % респондентів до основних джерел отримання оперативної інформації про факти вчинення злочинів проти громадської безпеки віднесли оперативний (ініціативний) пошук. Зазначений оперативно-розшуковий захід належить до оперативно-розшукових заходів, що безпосередньо здійснюються працівниками карного розшуку.

У свою чергу, працівники спецпідрозділів БОЗ ОВС на зазначене запитання відповіли так: від штатних негласних працівників (32 %), від позаштатних негласних працівників (78 %), від громадськості (32 %), моніторингу засобів масової інформації (23 %), проведення оперативно-розшукових заходів

безпосередньо працівниками карного розшуку (44 %), проведення оперативно-технічних заходів (74 %), проведення оперативно-розшукових заходів підрозділами оперативної служби (29 %).

8. На запитання, яким чином здійснюється документування фактів злочинної діяльності осіб після прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України [2] щодо злочинів проти громадської безпеки, відповіді розподілилися так: 21 % працівників карного розшуку зазначили, що за матеріалами оперативно-розшукового провадження, та 79 % – за матеріалами кримінального провадження; 16 % працівників спецпідрозділів БОЗ – за матеріалами оперативно-розшукового провадження, 84 % – за матеріалами кримінального провадження.

9. До основних загальних проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки працівники ОВС віднесли: недосконалість нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової протидії злочинам (58 % працівників карного розшуку та 80 % працівників спецпідрозділів БОЗ); неефективна організація запобіжної діяльності оперативних підрозділів, а також відсутність систематичної профілактичної роботи ОВС з особами, які схильні до вчинення злочинів (22 % та 16 %); недостатній рівень організації інформаційного та аналітичного забезпечення оперативно-розшукової протидії злочинам оперативними підрозділами ОВС, відсутність єдиної системи обміну інформацією як між службами ОВС, так і між іншими правоохоронними органами, недосконалість нормативно-правової бази в частині використання сучасних інформаційних технологій у цій сфері, а також недосконалість функціонування в ОВС оперативних та інших обліків щодо осіб, які схильні до вчинення злочинів (40 % та 66 %); відсутність чітких критеріїв оцінки ефективності діяльності оперативних підрозділів ОВС щодо оперативно-розшукової протидії злочинам (40 % та 48 %); власний варіант відповіді (6 % та 5 %).

У графі «власний варіант» запропоновано такі відповіді: відсутність державної концепції протидії злочинам проти громадської безпеки; недосконалість чинного КПК України; наявність обов'язкових показників в оперативних підрозділах; недостатнє матеріальне забезпечення ОВС та недостатнє фінансове забезпечення негласного апарату ОВС; скорочення штату працівників спецпідрозділів БОЗ та інших підрозділів ОВС; недосконалість взаємодії підрозділів ОВС та Державної пенітенціарної служби України щодо обміну інформації по злочинам проти громадської безпеки.

10. Основними спеціальними проблемами оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки респонденти вважають: недосконалість нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію злочинам проти громадської безпеки (67 % працівників карного розшуку та 79 % працівників спецпідрозділів БОЗ); відсутність (або недосконалість) методичних рекомендацій щодо організації та тактики виявлення та запобігання злочинам проти громадської безпеки оперативними підрозділами ОВС (19 % та 14 %); неефективність організації в ОВС роботи щодо виявлення фактів вчинення

злочинів проти громадської безпеки та осіб, які їх вчинили (13 % та 12 %); недостатній рівень протидії ОВС злочинам проти громадської безпеки, що, у свою чергу, сприяє повторному вчиненню з боку цих осіб нових суспільно небезпечних діянь (злочинів) (24 % та 48 %); неефективність використання тактичних прийомів щодо запобігання та встановлення осіб за окремими видами злочинів проти громадської безпеки (14 % та 15 %); низький рівень роботи негласного апарату ОВС, який використовується під час протидії злочинам проти громадської безпеки (28 % та 22 %); відсутність чітких критеріїв оцінки діяльності оперативних підрозділів ОВС щодо оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки (25 % та 35 %); власний варіант відповіді (3 % та 4 %).

У графі «власний варіант» запропоновано такі відповіді: наявність корумпованих зв'язків; наявність деморалізуючих факторів у діяльності ОВС; неефективна робота оперативних підрозділів ОВС та обмеження їх повноважень за новим КПК України; «омолодження» особового складу оперативних підрозділів ОВС; відсутність взаємодії між правоохоронними органами з обміну інформації.

11. Рівень забезпечення підрозділів карного розшуку (спецпідрозділів БОЗ) спеціальними технічними засобами для документування фактів злочинної діяльності осіб, що вчинюють злочини проти громадської безпеки, оцінили як достатній 5 % працівників карного розшуку та 10 % працівників спецпідрозділів БОЗ, як недостатній – 95 % та 90 % відповідно.

12. На прохання оцінити ефективність взаємодії підрозділів карного розшуку (спецпідрозділів БОЗ) з іншими службами та підрозділами ОВС (іншими підрозділами кримінальної міліції, слідчими підрозділами тощо) під час протидії злочинам проти громадської безпеки «достатньо» відповіло 27 % працівників карного розшуку та 29 % працівників спецпідрозділів БОЗ, «недостатньо» – 62 % та 44 %, «відсутня взаємодія» – 11 % та 26 %.

1 % працівників спецпідрозділів БОЗ надали власний варіант відповіді, вказавши, зокрема, що на ефективність взаємодії спецпідрозділів БОЗ з іншими службами та підрозділами ОВС під час протидії злочинам проти громадської безпеки впливають не виправдана конкуренція між підрозділами ОВС щодо протидії цим злочинам, відсутність розмежування обов'язків між оперативними підрозділами, дублювання їх функцій.

13. Оцінюючи ефективність взаємодії підрозділів карного розшуку (спецпідрозділів БОЗ) з іншими правоохоронними органами та судом під час протидії злочинам проти громадської безпеки, 19 % працівників карного розшуку та 17 % працівників спецпідрозділів БОЗ відповіли «достатньо», «недостатньо» – 65 % та 41 %, «відсутня взаємодія» – 16 % та 42 %.

14. На запитання, яких тенденцій розповсюдження злочинів терористичної спрямованості слід очікувати у майбутньому, працівники карного розшуку відповіли таким чином: спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду (66 %); кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись (10 %); ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший

бік (24 %).

На зазначене запитання працівники спецпідрозділів БОЗ відповіли так: спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду (82 %); кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись (11 %); ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший бік (7 %).

15. На запитання, яких тенденцій розповсюдження злочинів, що пов'язані зі створенням банд, злочинних організацій та незаконних воєнізованих або збройних формувань, слід очікувати у майбутньому, працівники карного розшуку відповіли: спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду (73 %); кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись (10 %); ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший бік (17 %).

У свою чергу, працівники спецпідрозділів БОЗ відповіли так: спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду (81 %); кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись (13 %); ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший бік (6 %).

16. Запитання, яких тенденцій розповсюдження незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин слід очікувати у майбутньому, одержало такі відповіді працівників карного розшуку: спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду (79 %); кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись (12 %); ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший бік (9 %).

84 % працівників спецпідрозділів БОЗ відповіли, що спостерігатиметься зростання кількості злочинів цього виду; 10 % – кількість випадків вчинення цих злочинів буде скорочуватись; 6 % – ситуація буде стабільною, без різких коливань у той чи інший бік.

Висновки. Аналіз результатів анкетування працівників карного розшуку та спецпідрозділів БОЗ ОВС дає підстави зробити певні загальні висновки:

1. Більшість респондентів вважають, що не потрібно вилучати з функцій підрозділів карного розшуку та БНОН протидію організованій злочинності у зв'язку з дублюванням функцій зазначених підрозділів з функціями спецпідрозділів БОЗ.

2. Ефективність оперативно-розшукової протидії створенню банд, злочинних організацій та незаконних воєнізованих або збройних формувань, а також незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин респонденти вважають недостатньою.

3. Роботу позаштатних негласних працівників щодо протидії злочинам проти громадської безпеки також вважають недостатньою.

4. Недостатньою вважають як ефективність проведення оперативно-розшукового запобігання злочинам проти громадської безпеки, так і виявлення латентних злочинів проти громадської безпеки та встановлення осіб, що їх вчинили.

5. Основними джерелами отримання оперативної інформації про факти вчинення злочинів проти громадської безпеки є позаштатні негласні праців-

ники і громадськість, дані отримують за допомогою оперативно-розшукових заходів безпосередньо працівники оперативних підрозділів і оперативно-технічних заходів.

6. Після прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України по злочинам проти громадської безпеки викриття злочинної діяльності осіб здійснюється переважно за матеріалами кримінального провадження.

7. Основними загальними проблемами оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки є: недосконалість нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової протидії злочинам; недостатній рівень організації інформаційного та аналітичного забезпечення оперативно-розшукової протидії злочинам оперативними підрозділами ОВС; відсутність чітких критеріїв оцінки ефективності діяльності оперативних підрозділів ОВС щодо оперативно-розшукової протидії злочинам.

До основних спеціальних проблем оперативно-розшукової протидії цим злочинам належать: недосконалість нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію злочинам проти громадської безпеки; недостатній рівень протидії ОВС злочинам проти громадської безпеки; низькій рівень роботи негласного апарату ОВС, який використовується під час протидії злочинам проти громадської безпеки; відсутність чітких критеріїв оцінки діяльності оперативних підрозділів ОВС щодо оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки.

8. Недостатньо забезпечені оперативні підрозділи спеціальними технічними засобами для документування фактів злочинної діяльності осіб, що вчинюють злочини проти громадської безпеки.

9. Ефективність взаємодії підрозділів карного розшуку (спеціалізованих БОЗ) з іншими службами та підрозділами ОВС, з іншими правоохоронними органами та судом під час протидії злочинам проти громадської безпеки оцінюється як недостатня.

10. На думку більшості респондентів, у майбутньому слід очікувати зростання кількості всіх видів умисних злочинів проти громадської безпеки.

Бібліографічні посилання

1. Кримінальний кодекс України // ВВР. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Кириченко О. В. Актуальные проблемы оперативно-розыскного противодействия преступлениям против общественной безопасности (по результатам социологического опроса сотрудников органов внутренних дел). Охарактеризованы результаты анкетирования сотрудников уголовного розыска и специальных подразделений по борьбе с организованной преступностью органов внутренних дел для выяснения актуальных проблем оперативно-розыскного противодействия преступлениям против общественной безопасности.

Ключевые слова: преступления против общественной безопасности, оперативно-розыскное противодействие, метод, социологический опрос, анкетирование, органы внутренних дел.

Kyrychenko O. V. Actual problems of operational-search combating crimes against public safety (after the survey of internal affairs officers). The results of the survey of employees of criminal investigation Department and special units for combating organized crime of the bodies of internal Affairs on actual problems of the detective combat crimes against public security are described in the article. In the base on the analysis of the results of the survey author indicates: 1) combating organized crime is no need to withdraw from the functions of departments of criminal investigation and combating illicit drug trafficking; 2) the effectiveness of investigative opposing the formation of gangs, criminal organizations and illegal paramilitary or armed groups, as well as illicit trafficking in firearms, ammunition, explosives defined as insufficient; 3) work of emergency tacit workers during combat crimes against public safety, implementation of operative-investigative prevention of these crimes, detection of latent crimes and establishing the persons who committed them, is not effective enough; 4) the main sources of intelligence information are freelance tacit workers and the public by holding directly operational employee investigative activities by conducting operational and technical measures; 5) exposing the criminal activities of persons is carried out mainly according to the materials of the criminal proceedings; 6) the operational units are not sufficiently protected with special technical means for documenting the facts of criminal activity of persons committing crimes against public security; 7) insufficiently evaluated the effectiveness of the interaction between departments of criminal investigation special forces of combating organized crime) with other services and divisions of the police Department, other law enforcement agencies and the courts during combat crimes against public safety; 8) in the future we should expect an increase in the number of all types of intentional crime against public security.

Keywords: *crimes against public safety, investigative response, method, survey, questionnaires, internal affairs bodies.*

Надійшла до редакції 09.06.2014

Кисельов І. О.

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.611

ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ УМИСНОГО ВБИВСТВА АБО ЗАМАХУ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Досліджено обстановку вчинення умисного вбивства або замаху на нього в кримінологічному аспекті. Здійснено аналіз окремих елементів та особливостей обстановки (ситуації) вчинення умисного вбивства. Визначено роль та місце злочинця та жертви умисного вбивства в конкретній обстановці, ступінь впливу обстановки на дії злочинця та жертви. Подано класифікацію ситуацій, які передують умисному вбивству або замаху, з урахуванням проведеного дослідження вироків суду та кримінальних справ минулих років.

Ключові слова: *особа злочинця, умисне вбивство, злочинна поведінка, криміногенна ситуація, обстановка вчинення злочину.*

Постановка проблеми. Будь-яке злочинне діяння вчиняється у певний час, в певній обстановці та в певному місці. Для окремих видів посягань чинний Кримінальний кодекс України встановлює обов'язковість названих вище